

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 8Csp/136/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119210954
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Jaselský
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8119210954.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom, JUDr. Jozefom Jaselským, v právnej veci žalobcu: C. Š., T.. XX.X.XXXX, H. W.. T.R. XXXX/X, XXX XX C., právne zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom ul. Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: Poštová banka, a.s., Dvořákovo nábřeží 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, právne zastúpeného AK Antol, s.r.o. so sídlom Hviezdoslavova 546/14, 902 01 Pezinok, o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, takto

rozhodol:

Súd určuje, že zmluvná podmienka v Zmluve o úvere č. 5185633586, z 4.1.2013 v Obchodných podmienkach, v článku 5. Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie - bod 5.6., v znení: „Platby od Klienta sa voči pohľadávke banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná v nasledujúcom poradí: (1) na poplatky podľa Sadzobníka, (2) na úrok z omeškania, (3) na úrok z úveru, (4) na splátku istiny úveru.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Súd určuje, že zmluvná podmienka v Zmluve o úvere č. 5185633586, z 4.1.2013 v Obchodných podmienkach, v článku 6. Predčasné splatenie úveru, následky nesplácania a ukončenie Zmluve o úvere - bod 6.4., v znení: „V prípade, ak sa úver stane predčasne splatným v zmysle bodu 6.2 OP, Banka je oprávnená úročiť nesplatenú istinu úveru zmluvnou Úrokovou sadzbou a sadzbou úroku z omeškania vo výške stanovenej v Oznámení, a to od dátumu predčasnej splatnosti až do úplného splatenia zmluvného záväzku Klienta voči Banke.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. Žalovaný je p o v i n n ý nahradíť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa svojou žalobou podanou na tunajšom súde dňa 6.9..2018 domáhal voči žalovanému vydania bezdôvodného obohatenia a určenia neprijateľných zmluvných podmienok.

2. Tunajší súd rozsudkom pre zmeškanie zo dňa 14.11.2018, sp. zn. 8Csp/170/2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 27.12.2018 a vykonateľnosť dňa 1.1.2019, zaviazal žalovaného vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 1.602,47 € s prísl. s tým, že v prevyšujúcej časti vec vylúčil na samostatné konanie.

3. Žalobca v žalobe uviedol, že Zmluva o úvere č. 5185633586, zo 4.1.2013 obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v Obchodných podmienkach, v článku 5. Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie - bod 5.6., v znení: „Platby od Klienta sa voči pohľadávke banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná v nasledujúcom poradí: (1) na poplatky podľa Sadzobníka, (2) na úrok z omeškania, (3) na úrok z úveru, (4) na splátku istiny úveru.“ Predmetné zmluvné ustanovenie poskytuje žalovanému ako dodávateľovi úveru možnosť započítavať moje platby na iný účel, akým je splatenie istiny tohto úveru, a bez ohľadu na vôľu žalobcu. Toto ustanovenie zmluvy zakladá

nevyvážený vzťah medzi ním a žalovaným, pokiaľ ide o započítavanie mojich platieb na predmetný úver, keďže umožňuje žalovanému postupovať v tomto smere nepredvídateľne a započítavanie jeho platieb sa tak stáva pre mňa netransparentné. Uvedená zmluvná podmienka spôsobuje, v rozpore s požiadavkou dobrej viery, zjavnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, v neprospech spotrebiteľa a je teda v rozpore s generálnou klauzulou (§ 53 ods. 1 OZ). Na podporu mojich tvrdení žalobca poukázal na rozsudok Krajského súdu Prešov, sp. zn. 6Co/39/2011. z 20.9.2011. Úverová zmluva obsahuje tiež neprijateľnú zmluvnú podmienku, v Obchodných podmienkach, v článku 6. Predčasné splatenie úveru, následky nesplácania a ukončenie ZoU - bod 6.4., v znení: „V prípade, ak sa úver stane predčasne splatným v zmysle bodu 6.2 OP, Banka je oprávnená úročiť nesplatenú istinu úveru zmluvnou úrokovou sadzbou a sadzbou úroku z omeškania vo výške stanovenej v Oznámení, a to od dátumu predčasnej splatnosti až do úplného splatenia zmluvného záväzku Klienta voči Banke.“ Neprijateľnosť tejto zmluvnej podmienky už bola určená rozsudkom Krajského súdu Prešov, sp. zn. 22Co/2/2017, z 28.11.2017.

4. Žalovaný vo svojom vyjadrení navrhol žalobu zamietnuť. Uviedol, že splatením záväzku zo Zmluvy o úvere zanikol právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným vyplývajúci zo Zmluvy o úvere. Zo Zmluvy o úvere nevyplývajú pre žalobcu a žalovaného akékoľvek práva a povinnosti a preto je určenie neprijateľnosti akejkoľvek zmluvnej podmienky právne bezvýznamné. Ust. § 53a Občianskeho zákonníka je potrebné aplikovať na výsledky abstraktnej kontroly v spotrebiteľských veciach. Vo vzťahu k individuálnym spotrebiteľským sporom je ustanovenie § 53a obsolentným.

5. Súd vykonal dokazovanie listinami (zmluva o úvere, obchodné podmienky pre úver postupná pôžička, výpočet RPMN, výpis z úverového účtu, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 27.11.2017 sp. zn. 22Co 2/2017, obchodné podmienky pre úver, formulár pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere), pričom zistil tento skutkový stav:

6. Žalobca ako fyzická osoba - spotrebiteľ uzatvoril so žalovaným dňa 4.1.2013 Zmluvu o úvere (dostupná pôžička č. 5185633586), predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 6.000,- €, s uvedením výšky mesačnej splátky vrátane poistenia v sume 150,07 €, dátumu prvej splátky 25.2.2013, termínov splatnosti ďalších splátok vždy k 25. dňu v mesiaci, termínu konečnej splatnosti úveru 25.1.2019, počtu splátok 72, úrokovej sadzby 19 %, RPMN 20,73 %, priemernej hodnoty RPMN 19,37 % a celkovej výšky nákladov 4.188,05 €.

7. V čl. 5 Obchodných podmienok, splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie - bod 5.6 je uvedené, že platby klienta sa voči pohľadávke banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná v nasledujúcom poradí: 1. na poplatky podľa sadzobníka, 2. sankčný úrok, 3. úrok z úveru, 4. splátka istiny úveru.

8. V čl. 6 Obchodných podmienok, predčasné splatenie úveru, následky nesplácania ukončenie ZoU - bod 6.4 je uvedené, že v prípade, ak sa úver stane predčasne splatným v zmysle bodu 6.2 OP, banka je oprávnená úročiť nesplatenú istinu úveru zmluvnou úrokovou sadzbou a sadzbou úroku z omeškania vo výške stanovenej v oznámení, a to od dátumu predčasnej splatnosti až do úplného splatenia zmluvného záväzku klienta voči banke.

9. Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

Podľa § 1 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských zmluvách, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 3 ods. 1 OZ, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 52 ods. 1, 2, 3, 4 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 až 3 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 53a ods. 1 OZ, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Podľa § 3 ods. 3 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona o priestupkoch, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Z ustanovenia § 298 ods. 1 Civilného sporového poriadku vyplýva, že súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve je neprijateľná, a teda neplatná.

10. Posudzovaný právny vzťah je od svojho vzniku právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou. Žalovaný bol od uzavretia zmluvy v postavení dodávateľa a žalobca v postavení spotrebiteľa. Právny vzťah strán súd posúdil podľa noriem spotrebiteľského práva, a to podľa osobitných právnych predpisov - zákona o spotrebiteľských úveroch, zákona o ochrane spotrebiteľa a všeobecného právneho predpisu - Občianskeho zákonníka.

11. Platí, že členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 bod 1 Smernice rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách).

12. Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky a v tomto slova zmysle nie je rozhodné, či dochádza aj k uplatneniu práv na plnenie vyplývajúcich z takejto neprijateľnej podmienky, ako ani to, kedy sa spotrebiteľ domáha určenej zmluvnej podmienky za neprijateľnú. Súdny dvor EÚ v rozhodnutí sp. zn. C - 473/00 potvrdil, že uplynutie

času v žiadnom prípade nemôže byť skutočnosťou, ktorá by mala znížiť alebo znemožniť ochranu práv spotrebiteľa pred nekalými obchodnými podmienkami podľa čl. 3 ods. 1 Smernice rady 93/13/EHS.

13. Ohľadom existencie naliehavého právneho záujmu na určení neprijateľnej zmluvnej podmienky a aktívnej legitimácie žalobcu, súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. marca 2019, sp. zn. 6 Cdo 27/2018, podľa ktorého žaloba, ktorou sa žalobca (majúci v právnom vzťahu, ktorého sa vec týka, postavenie spotrebiteľa) domáha vyslovenia (určenia) neprijateľnosti zmluvných podmienok, resp. vyslovenia (určenia) ich neplatnosti z dôvodu neprijateľnosti, nie je určovacou žalobou v zmysle § 137 ods. 1 písm. c) CSP. Ide o osobitný druh žaloby patriacej spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, ods. 4 a 5 a § 53a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z.). V prípade takejto žaloby nie je preto potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem.

14. Zmluvná podmienka uvedená v bode 6.4 obchodných podmienok pre úver dostupná pôžička už bola právoplatným rozhodnutím súdu, konkrétne rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.11.2017 pod sp. zn. 22Co/2/2017 vyhlásená za neprijateľnú podmienku.

15. Úroky za poskytnutie úveru sa na rozdiel od odplaty za akúkoľvek inú odplacnú službu, či kúpu tovaru odlišujú tým, že plynutím času narastajú. Dohoda o platení úrokov za úver aj po splatnosti spôsobuje, že takéto úroky v skutočnosti navyšujú cenu za užívanie finančných prostriedkov za obdobie do dohodnutej alebo predčasne vyvolanej doby splatnosti a zneisťujú sankčný mechanizmus úrokov z omeškania. Takto dochádza k obchádzaniu inštitútu iného plnenia na účely aplikácie ust. § 3a ods. 2 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.. Z uvedených dôvodov dohoda, podľa ktorej má spotrebiteľ popri úrokoch z omeškania, príp. ďalších sankciách platiť po splatnosti pohľadávky aj úroky za poskytnutie úveru do splatenia úveru, spôsobujú značnú nerovnováhu ku škode spotrebiteľa, predstavujú značné zhoršenie postavenia spotrebiteľa oproti zákonnému pravidlu, ktoré chráni spotrebiteľa v úverových vzťahoch pred nadmerným navýšením dlhu oproti výške úveru. Je nepravdepodobné, že by spotrebiteľ takúto dohodu individuálne vyjednal s dodávateľom, ktorý zaobchádza so spotrebiteľom čestne a rovnocenne. Podľa názoru súdu niet kogentnej úpravy o úrokoch popri úrokoch z omeškania. Zákon reguluje úroky za úver bez časovej úpravy, a preto dohoda o takýchto úrokoch je odklonom od dispozitívnej úpravy a je nielen v neprospech spotrebiteľa, ale vyvoláva hrubú nerovnováhu v neprospech slabšej zmluvnej strany. Navyiac tak sa takáto dohoda dostáva aj do rozporu s ust. § 3a Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., a preto je neplatným právnym úkonom pre rozpor s ust. § 39, § 52 ods. 2 v spojení s ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a súčasne neprijateľnou zmluvnou podmienkou (rozsudok KS v Prešove sp.zn. 6Co/190/2014, sp. zn. 19Co/4/2017, sp. zn. 22Co/2/2017).

16. Pokiaľ ide o zmluvné dojednanie uvedené v bode 5.6 obchodných podmienok má súd prvej inštancie za to, že táto nebola so spotrebiteľom osobitne vyjednaná, je hrubo nevyvážená, pretože nerešpektuje nepochybný a oprávnený ekonomický záujem spotrebiteľa na tom, aby najskôr splatil istinu úveru, ktorá je základom pre úročenie pohľadávky, ale pripúšťa v tak závažnej otázke, akou je rozhodnutie o účele platby spotrebiteľa ľubovôľu dodávateľa, teda jeho svojvoľné rozhodnutie o výške nielen príslušenstva, ale v konečnom dôsledku aj o výške samotnej istiny pohľadávky. Vzťah sa tak v tejto otázke stáva pre spotrebiteľa netransparentným a konanie dodávateľa nepredvídateľným. V prípade nezaplatenia splátok úveru môže veriteľ od zmluvy odstúpiť, prípadne úver predčasne zosplatiť, a tak udržiavať základ pre narastanie úrokov z omeškania zo stále nezaplatenej istiny splátky.

17. NS SR viacerými rozhodnutiami okrem iného rozsudkom zo dňa 28.5.2014 pod sp. zn. 8MCdo/13/2014 konštatoval, že ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou. Z uvedeného dôvodu banka pri započítaní čiastkových úhrad žalobcu titulom splátok úveru mala postupovať podľa § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka, čo nesporne vyplýva z ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Záverom teda možno konštatovať, že uvedená zmluvná podmienka nielenže zakladá hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, pretože nerešpektuje jeho vôľu a oprávnené záujmy a umožňuje dodávateľovi bezvýhradne presadiť jeho ekonomické záujmy, ale aj odporuje ust. § 52 ods. 2 v spojení s ust. § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka, a preto je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

18. O trovách konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového konania tak, že úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnom skončení veci.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinná strana dobrovoľne nespĺní, čo jej ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnená strana môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.